Civiltiesību jomā nepabeigtās procedūras un tiesvedība, kas sāktas pirms pārejas perioda beigām, turpināsies saskaņā ar ES tiesību aktiem.
Pamatojoties uz savstarpēju vienošanos ar Apvienoto Karalisti, e-tiesiskuma portāls saglabās visu informāciju attiecībā uz Apvienoto Karalisti līdz 2024. gada beigām.

Kuras valsts tiesai ir piekritība?

Anglija un Velsa

1 Vai man prasība ir jāceļ vispārējā tiesā vai specializētajā tiesā (piemēram, darba strīdu tiesā)?

Strīda būtība nosaka atbilstošo tiesu vai tribunālu, kura kompetencē ir strīds. Civillietas parasti ierosina vai nu apgabaltiesā, vai Augstajā tiesā; noteicošie faktori ir prasības vērtība un strīda sarežģītība. Lietas starp valsti un privātpersonu, kā arī lietas dažās diskrētās jomās (piemēram, nodarbinātības tiesību jomā) parasti tiek izskatītas tribunālos. Informācija par dažādiem tribunāliem ir pieejama Tieslietu ministrijas tīmekļa vietnē.
Dažiem apgabaltiesas sēžu centriem ir vienota jurisdikcija attiecībā uz civilo darbu, savukārt citiem ir "specializēta jurisdikcija", kas ļauj tiem izskatīt lietas, kuras saistītas ar kancelejas, preču vai tehnoloģiju un būvniecības likumiem. Turklāt Augstā tiesa, kas parasti atrodas Londonā, uztur rajonu reģistrus daudzās galvenajās valsts teritorijās. Rajonu reģistri ļauj piemērotas kvalifikācijas tiesnešiem izskatīt Augstās tiesas lietas ārpus Londonas. Dažos reģionālajos centros Administratīvā tiesa uztur pilna laika Augstās tiesas pārstāvību.[1] Pilns Augstās tiesas apraksts ir sniegts tālāk.
Tā kā jurisdikcijas jautājums bieži nav vienkāršs — piemēram, dažus nodarbinātības tiesību jautājumus izskata apgabaltiesā, nevis nodarbinātības tribunālā —, pirms tiesvedības uzsākšanas ieteicams konsultēties. Plašāku informāciju var iegūt arī Tieslietu ministrijas tīmekļa vietnē.
[1] Kārdifa, Bristole, Birmingema, Līdsa un Mančestra.

2 Ja lieta ir piekritīga vispārējai tiesai (t.i. par lietu izskatīšanu atbild šādas tiesas), kā lai noskaidroju, konkrēti kurā tiesā man ir jāiesniedz prasības pieteikums?

Civillietu procesuālie noteikumi, kas zināmi kā civilprocesa noteikumi (CPN) un kurus papildina praktiski norādījumi, sniedz praktiskus padomus par to, kā interpretēt noteikumus. Praktiskajā norādē uz CPN 7. daļu noteikts, kurā tiesas līmenī lieta būtu jārosina. Galvenās atšķirības starp apgabaltiesas un Augstās tiesas jurisdikciju ir prasības vērtība un sarežģītība. Pamatierobežojums ir tāds, ka prasība par summu, kas nepārsniedz 100 000 sterliņu mārciņu, ir jāceļ apgabaltiesā, savukārt jebkura prasība, kas pārsniedz minēto summu, ir jāceļ Augstajā tiesā. Turklāt CPN 8. daļā ir paredzēta procedūra, kas attiecas uz prasībām, kuras nav naudas prasības; šajā gadījumā izskatīšanas kārtība būs atkarīga no temata, kā arī lietas sarežģītības.
Naudas prasībām piemēro dažādu kārtību — prasībām, kas nepārsniedz 10 000 sterliņu mārciņu, piemēro kārtību maza apmēra prasībām, savukārt prasībām no 10 000 līdz 25 000 sterliņu mārciņām piemēro paātrinātu kārtību; prasībām, uz kurām neattiecas neviena no šīm kārtībām, piemēro daudzpusēju kārtību. Jānorāda, ka izskatīšanas kārtības piemērošana ir tiesas funkcija, un nekas no iepriekš minētā neliedz tiesnešiem izmantot viņu lietu pārvaldības pilnvaras, lai piemērotu lietām noteiktu kārtību, lai tās tiktu izskatītas konkrētā tiesā. Pilnīgāks skaidrojums ir pieejams šeit.
Augstajā tiesā ir trīs departamenti, kas nodarbojas ar dažāda veida lietām.
Karaļnama kompetences lietu departaments nodarbojas ar plašu civillietu klāstu, tostarp prasībām par zaudējumu atlīdzināšanu līgumu un civiltiesību pārkāpumu, apmelošanas dēļ, komerciāliem strīdiem un admiralitātes lietām (civilprasībām, kas saistītas ar kuģiem, piemēram, sadursmēm, kravas bojājumiem un glābšanu); turklāt pašlaik tas ietver Oficiālo tiesnešu tiesu, kas atrodas Tehnoloģiju un celtniecības tiesas pakļautībā. Tas pilda arī uzraudzības funkciju pār daudzām tiesām, tribunāliem un struktūrām vai personām, kuras pilda sabiedriskas funkcijas (tostarp valdības ministriem), ar Administratīvās tiesas starpniecību, izmantojot procesu, kurš zināms kā Tiesu kontrole, kas nodrošina, ka šo struktūru vai personu pieņemtie lēmumi ir atbilstoši un likumīgi un nepārsniedz pilnvaras, kuras viņiem piešķīris Parlaments.
Kancelejas departaments nodarbojas jo sevišķi ar īpašuma jautājumiem, tostarp mirušo īpašumu pārvaldīšanu, testamentu interpretāciju, maksātnespēju, nodokļu partnerībām, patentiem un strīdiem par uzņēmumiem un partnerībām. Jaunizveidotā Uzņēmumu intelektuālā īpašuma tiesa #_ftn1[1] arī ir kancelejas departamenta jurisdikcijā.
Ģimenes lietu departaments nodarbojas ar šķiršanās un laulības lietām, lietām, kas saistītas ar bērniem, piemēram, adopciju, bezstrīdus testamentiem un to cilvēku īpašumu sadalīšanu, kuri miruši, nesastādījuši testamentu.
Plašāka informācija par Augsto tiesu pieejama arī Tieslietu ministrijas tīmekļa vietnē.
Ja jums rodas šaubas par to, kura ir pareizā tiesa, jums vajadzētu saņemt juridisku konsultāciju vai apmeklēt Tieslietu ministrijas tīmekļa vietni.

2.1 Vai pastāv atšķirība starp zemākām un augstākām vispārējām tiesām (piemēram, rajona tiesas kā zemākās tiesas un apgabala tiesas kā augstākās tiesas), un, ja, jā, tad kura ir kompetenta manā gadījumā?

2.2 Teritoriālā piekritība (vai par manu lietu ir atbildīga A pilsētas vai B pilsētas tiesa?)

2.2.1 Teritoriālās piekritības pamatnoteikums.

Kā minēts iepriekš, apgabaltiesas prasības parasti tiek iesniegtas centralizēti, un pēc tam tās tiek nosūtītas uz tiesas sēžu centriem, kad ir nepieciešama tiesas sēde. CPN 26. daļas 2.A sadaļas 2. punkts paredz, ka lieta jānodod apgabaltiesas sēžu centram, kura adrese atbilst atbildētāja dzīvesvietai vai uzņēmējdarbības veikšanas vietai, tomēr jebkura no pusēm var brīvi pieteikt lietas izskatīšanu noteiktā tiesas sēžu centrā. Kas attiecas uz jautājumu par specializētu jurisdikciju, noteiktais tiesas sēžu centrs var neatbilst nevienas puses atrašanās vietai, pamatojoties uz prasību par specializētiem tiesnešiem. Turklāt ir īpašas prasības, kuras var celt vienīgi ierobežotā teritorijā; piemēram, prasības, kas saistītas ar zemes īpašumtiesībām, kā arī prasības saskaņā ar Patēriņa kredītu likumu vai prasība atgūt mantu. Šajā gadījumā prasība jāceļ tur, kur dzīvo persona, kuras rīcībā ir manta, vai kur tā veic uzņēmējdarbību.
Plašāka informācija par šiem izņēmumiem ir pieejama Anglijas un Velsas civilprocesa noteikumu 55. un 7. daļā.

2.2.2 Šī pamatnoteikuma izņēmumi.

Pamatnoteikuma izņēmumi ir tādi, ka lieta tiek izskatīta tiesā, kura ir piemērotākā lietas izskatīšanai, ņemot vērā lietas būtību, pieejamo jurisdikciju un pušu pārstāvju viedokļus par piemērotu norises vietu.

2.2.2.1 Kādos gadījumos varu izvēlēties starp tiesu pēc atbildētāja dzīvesvietas (atbilstoši pamatnoteikumiem) un citu tiesu?

Pamatnoteikums ir tāds, ka, ja ir nepieciešama tiesas sēde, lieta tiek nodota apgabaltiesas sēžu centram, kas apkalpo adresi, kurā atbildētājs dzīvo vai veic uzņēmējdarbību. Iesniedzot norādījumu anketu, pusēm tomēr ir atļauts izvēlēties tiesu, kurā tās vēlētos, lai lieta tiktu izskatīta; lēmums paliek tiesas ziņā.

Dažas Londonas Augstajā tiesā iesniegtās prasības var izskatīt vienā no daudzajiem rajonu reģistriem. Plašāka informācija par lietu nodošanu ir pieejama civilprocesa noteikumu 30. daļā.

2.2.2.2 Kādos gadījumos man prasība ir jāceļ citā tiesā nevis pēc atbildētāja dzīves vietas (atbilstoši pamatnoteikumiem)?

Kā minēts iepriekš, vispārējais noteicošais faktors attiecībā uz tiesas līmeni būs prasības vērtība vai sarežģītība. Norādījumu anketā puses var paust savu viedokli par vietu, tomēr galīgo lēmumu pieņem tiesa. Prasītājs nevar izvēlēties, kurā tiesā ierosināt lietu. Turklāt saskaņā ar CPN 2.7. daļu tiesai ir absolūta rīcības brīvība izskatīt lietas, kuras tā uzskata par atbilstošām. Plašāka informācija ir pieejama civilprocesa noteikumos.

2.2.2.3 Vai tiesas procesa dalībnieki var vienoties par kompetento tiesu, kas citādi nebūtu kompetenta šajā procesā?

Nē.

3 Ja kompetenta ir kāda speciāla tiesa, kā var noteikt, tieši pie kuras tiesas būtu jāvēršas?

Dažādu Augstās tiesas departamentu pienākumi un plašāka informācija par tiesām, kas nodarbojas ar ģimenes lietām, ir izklāstīta iepriekš.

Plašāka informācija par apgabaltiesām un Augsto tiesu ir pieejama Tieslietu ministrijas tīmekļa vietnē.

Saistītās saites

Tieslietu ministrija

Lapa atjaunināta: 16/09/2021

Šīs lapas versiju savā valodā uztur attiecīgais Eiropas Tiesiskās sadarbības tīkla kontaktpunkts. Tulkojumu veic Eiropas Komisijas dienestā. Varbūtējās izmaiņas, ko oriģinālā ieviesušas kompetentās valsts iestādes, iespējams, nav atspoguļotas tulkojumos. Ne Eiropas Tiesiskās sadarbības tīkls, ne Eiropas Komisija neuzņemas nekādu atbildību par šajā dokumentā ietverto vai minēto informāciju vai datiem. Lūdzam skatīt juridisko paziņojumu, lai iepazītos ar autortiesību noteikumiem, ko piemēro dalībvalstī, kas ir atbildīga par šo lapu.